

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (svana@svana.dk) journalnummer SVANA-400-00019

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk) journalnummer: 16/02555.

17-10-2016

Høringssvar: Forslag til lov om ændring af naturbeskyttelsesloven

Danmark har mange havne. Store som små havne, der er naturlige udgangspunkter for de transport-, erhvervs-, fiskeri- og turismeaktiviteter, der er langs kysterne.

Det er afgørende nødvendigt for havne, at de kan udvikle deres transport-, fiskeri- og erhvervsmæssige aktiviteter, ligesom der skal kunne ske en omdannelse til mere turismeorienterede aktiviteter. Det vil bidrage positivt til et Danmark i balance, og derfor er det vigtigt, at

- Der er fleksible rammer for havnenes udvikling. Havneformål skal defineres i forhold til de statslige, regionale og lokale interesser, havnelov og den reelle aktivitet. Det kan gøres bedre i lovforslaget.
- Der sker en administrativ forenkling, så målet ikke fortabes i besværlige og vanskeligt gennemskuelige regler og administration. Det kan gøres bedre i lovforslaget.

I lovforslaget understreges det, at havne og arealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål er undtaget fra forbuddet mod tilstandsændringer udelukkende ved at det sættes over i en selvstændig bestemmelse (ny § 15, b, nuværende § 15, stk. 4), og derfor er der også jvf. lovforslagets bemærkninger side 27 alene tale om en redaktionel ændring. Det finder Danske Havne ikke ambitiøst nok.

Ved ændringer i arealanvendelse eller funktioner på havne skal aktiviteterne opfylde et ”havneformål”. Havneanlæg foreslås i § 15, b, stk. 1 fastholdt i forhold til den gældende lovgivning og afgrænses dermed til moler, bolværker og lignende samt arealer, der er udlagt til havneformål. ”Om der i det enkelte tilfælde er tale om et havneformål beror på en konkret vurdering og vil efter gældende praksis variere efter havnens karakter” (side 28).

Når der i lovforslaget tales om havneformål i store havne, tales der om klubhuse, kiosker, cafeer og mindre butikker. Det er ikke den slags

aktiviteter, der er i erhvervshavne. Der er havneformål havneanlæg, produktionsvirksomheder og andre erhvervsmæssige aktiviteter, der er afhængige af beliggenheden på en havn. I planlovsforslaget som er i samtidig høring fastsættes de statslige interesser: ”Vækst og erhvervsudvikling” samt ”Nationale og regionale anlæg”. Det bør ligeledes afspejles i Naturbeskyttelses-loven, og derfor bør der ske en modernisering af opfattelsen af havneformål, der falder i tråd med definitioner i anden lovgivning, herunder havnelov og planlov.

Næsten alle havne har planer og projekter, som ønskes placeret i tilknytning til havnearealerne, f.eks. ved at flytte havnegrænsen på land. Det kan være for at give rum for udvidelse af nye eller eksisterende havnevirksomheder eller produktionsanlæg, akvakulturanlæg, udvidelser af sedimentdepoter, opsætning af vindmøller etc. Det er måske ikke umuligt at få lov, men det er besværligt at få en ny lokalplan på plads, og det tager mange ressourcer. Mon ikke administrationen kan lempes ved arealer, der støder op til et havneareal, da der allerede er erfaring med dataindsamling, belysning af konsekvenser, afvejning af lokale hensyn etc.?

Der er lang tradition for turisme- og erhvervsaktiviteter i bredere forstand i danske erhvervshavne, og særlig i de små og mellestore havne sker en omdannelse, hvor de rekreative aktiviteter vokser. Da havnens funktioner hele tiden udvikles og er et samspil mellem placering, rutenet, fiskeriets udvikling, antal transportformidlere og virksomheder på eller nær havne, bør havneformål tolkes bredere, end det er tilfældet i naturbeskyttelsesloven og ikke blot bero på konkrete vurderinger.

Danske Havnes forslag er ”erhvervs-, transport-, fiskeri- og turismerelaterede aktiviteter i havne”. Hvilke aktiviteter, der må finde sted i havnen, afgrænses i havneloven og bør derfor ikke også defineres i Naturbeskyttelsesloven.

Det er Danske Havnes opfattelse, at strandbeskyttelseslinjen konsekvent er ført frem til erhvervshavnenes matrikelgrænse. Blandt Danske Havnes 68 medlemmer er 61 havne direkte berørt af strandbeskyttelseslinjen, hvis de ønsker at udvide havnearealerne. I mindst 27 havne går strandbeskyttelseslinjen gennem havnen, omfatter moler eller omfatter hele havnen. Strandbeskyttelseskommissionen var i sin tid meget omhyggelig med at indtegne strandbeskyttelseslinjer og angive afvigelser fra de 300 m. Når der alligevel er 27 havne, der har strandbeskyttelseslinjen gående gennem havnen eller hele havnen er omfattet, er det, fordi området på det tidspunkt ikke var udlagt til havneområde i lokalplanen. Danske Havnes data beror på en manuel gennemgang af samtlige kort over havne med angivelse af strandbeskyttelseslinjen.

Det betyder altså, at havne og virksomheder indenfor strandbeskyttelseslinjen blandt andet ikke uden dispensation må:

- Opføre nye bygninger, hvor der ikke har været bygget før
- Udvide eller ændre væsentligt på eksisterende bygning
- Opstille campingvogne eller skurvogne
- Opsætte hegn, master, stativer og skilte
- Ændrer på terrænet
- Udstykke eller skabe nye skel på grunden

Det er positivt, at lovændringen giver mulighed for, at kommunerne kan søge miljø- og fødevarerministeren om at få strandbeskyttelseslinjen ophævet på havne og på arealer mellem byen og havnen, så der ikke skal søges om dispensation for hver lille ændring i aktiviteterne. Men det er vigtigt, at der også er mulighed for at udvide ud til siderne i forhold til havnen, hvor by og havn ikke allerede er smeltet sammen. Den mulighed lægges der ikke umiddelbart op til i lovforslaget.

Der foreslås i ændringsforslaget som noget nyt, at overflødiggjorte havnebygninger kan omdannes til formål, der kan fremme turismen og dermed er de ikke omfattet af forbuddet i § 15. Danske Havne hilser denne ændring velkommen, da det kan fremme aktiviteterne i de områder, hvor havneaktiviteten er under omdannelse til eksempelvis maritim turisme.

I lovforslaget tales udelukkende om positive økonomiske og administrative konsekvenser for Kystdirektoratet som administrator, for turismeerhvervet, der kan tiltrække flere lokale gæster og turister og dermed øge omsætningen og for borgere, der har planer om at søge om dispensation for mindre anlæg i deres private haver.

Hvis forslaget hverken har økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervshavne og virksomheder, der ønsker at udvide deres aktiviteter for at skabe vækst og erhvervsudvikling, må formodningen tale for, at der ikke er en de facto ændring for havne i lovforslaget. Det kan så være, fordi havne ikke er omfattet af forbuddet mod tilstandsændringer, og derfor er det forudsat, at der intet behov er for lempelser. Men det betyder også, at der intet nyt råderum er for at tilgodese erhvervslivets behov for at kunne udvide og udvikle udenfor de eksisterende rammer. Og her går strandbeskyttelseslinjen altså i stort set alle havne lige til matrikelgrænsen og forhindre udvidelser, mens den i halvdelen af erhvervshavnene går gennem havnen, moler eller omfatter havnen.

Regler for strandbeskyttelse, planlægning, miljø- og naturbeskyttelse og fredningsbestemmelser sætter en række begrænsninger for erhvervsudviklingen og dermed også for havnenes udviklingsmuligheder. Selvom denne høring retter sig mod reglerne i naturbeskyttelsesloven, finder Danske Havne behov for, at reglerne for den fysiske planlægning samordnes og forenkles, så der sker en samlet koordinering, administration og sagsbehandling. Danske Havnes forslag er, at myndighederne koordinerer, så der er "One point of entry", når en havn skal udvide og udvikle.

Med venlig hilsen

Nete Herskind
Danske Havne